

POCÍHAJ BÓH

ČAS OPIS EVANGELSKICH SERBOW

2. číslo

Budyšin, februar 1968

Lětnik 18

Hrono na mały różk

Maće woči a njewidźiće?

Maće wuši a njesłyšće? Mark. 8, 18

Što pomhaja čłowjekej chore stawy, kotrež njemóže wjace wužiwać? Što pomhatej slepemu jeho woči a hluchemu jeho wuši? Njerěčny pak dale wo čłowskich brachach! Wězo je nam slepeho žel, ale my njesměmy jemu swoju smilnosť přejara pokažac; přetož wón je snadž runje wužitny staw čłowskeje towaršnosće a móže na swojim polu dobre dokonjeć.

Hinak pak je z tymi, kotřiž su duchownje slepi a hłuši, kotřiž drje maja strowej woči a wuši, tola pak ani njewidža ani njesłyša! Wězo móža hewak wšo spóznać na swěće, ale wo Božej krasnosći w stwórbje, wo Jezusu Chrystusu, wo kotrymž smy w času po Třoch Kralach rěčeli, ničo njewidža a Bože słowo njesłyša. To je jim wšo potajne a cuze!

Wězo móhli tu spominać na ateistow! To pak nječamy činić. Wo nich tu naše Bože słowo docyla njerěči. Naš knjez Jezus Chrystus so tudy — runje tak kaž prjedy hižom profeta Jezajas — wobroći na Israhel, haj samo na swojich wučobnikow. Wón šwika jich njewěru we všědnym žiwjenju. Woni běchu z nim do Iódze stupili a mējachu k jědži jenož jedyn chléb při sebi. Jedyn mały, plony chléb — tajke běchu chlěby tehdom! — tola njedosaha za trinaće wosobow? A z prawom dyrbi Jezus jim porokować: „Što so staraće, zo chlěba nimaće? Njepóznaće wy hišće a njerozumiće? Maće hišće swoju stwjerdnjenu wutrobu?“ Wón so tu počahuje na dziwne nasycenje tysacow w pusciny, kotrež bě so hakle před krótkim stało! Su woni to hižom zaso zabyli? Njesu ničo z toho nawukli? Njewědža a njewidža, zo maja krasneho Knjeza při sebi, njesłyša to, štož ma jim z tym prajić? Su woni zabyli jeho napominanja na horje? „Njestarajće so a njeprajće: Što budžemy jěsć? Što budžemy pić? Što budžemy so woblékać? — Pytajće pak najprjedy Bože kralestwo a jeho prawdosć, a to wšitko budže wam přidate.“

A to nam džensnišim křesćanam, na kotrychž druhdy duch starosće přińdže, runje tak plaći! Wězo: někotry žanoho organa nima za Bože skutkowanje a rěčenje! Tomu tak bjez dalšeho pomhać njemóžemy. Ale tajcy my tola njesmy! Nimamy woči a wuši za wěcy a potajstwa wěry, tak zo móžemy přeco zaso wu-

Michalska wosada w Budyšinje

Budyšin. Budyska Michalska wosada smě přichodne lěto z wulkej džakownosću wažny jubilej swječić. Njedzelu, 1. póznjenca lěta 1619, bu Michalska

Tachantstwo a Budyska rada njemóžeštej so dojednać, što ma prawo na cyrkwi: ewangelscy abo katolscy. Dnja 31. pražnika lěta 1619 bu w

cyrkej jako serbska ewangelska farska cyrkej poswjećena. Do toho je cyrkej, kiž bě hižo někak 200 lět stara, nimale 100 lět prózdna stała.

znac a chwalić z psalmskim spěwarjom? „Chwaleny budž Knjez všědnje; Bóh položi wobćežnosť na nas, ale wón nam tež pomha! My mamy Boha, kotryž pomha, a Knjeza, kotryž wot smjerče — a runje tak wot hrěcha, wot certa a wot wěsje nuzy — wumóže!“ (Psalm 67, 20, 21) La.

Praze nabožinska swoboda we všěch rěčach wobzamknjena. Na to so Budyska rada schrobli, Michalsku cyrkej ewangelskim Serbam z Budyšina a z wokolnych wsow přewostajić, kiž běchu hač dotal jenož hosćo Pětrowskeje wosady. Archidiakonus Anton Gommer poswjeći cyrkej w serbskej rěči. Pětr Bräuer, něhduši serbski farar w Lubiju, bu na dnju Swj. Michała, 29. póznjenca lěta 1619, jako přeni ewangelski serbski farar zapokazany. Tak bu ewangelska wosada

w Budyšinje založena. Židow, Čichońcy, Wownjow, Bórk, Nadzanecy, Wuricy, Hruboćicy, Bobolcy, Hornja Kina, Přišecy a Sćijecy běchu wsy młodeje wosady, tola hižo w spočatku čětro rozležaneje wosady. W běhu lěstotkow je wězo rostla do šěrokošće a dalokosće. 37 wsow a dželow města mjaz Chelnom, Delnjeje Kinu, Brězowom, Dobrušu a Slonej Boršču slušeja džensa do Michalskeje wosady. Na 11 pohřebniščach so zemrěći wosadni pochowaju.

Jako hišće zwjetša pěši chodžachu, njeměješe Michalska cyrkej městnow dosć za kemšerjow. Tak mějachy za nuzne, w lěće 1892 do rjaneje gotiskeje cyrkwje tojšto šěrokih łubjow zatwarić, kiž bohužel znutrkowny napohlad čětro začěmnichu. Přitwarki pak skepsachu rjany twar cyrkwje zwonkownje. Ale z kajkej lubosću, woporniwošću a pilnosću su tola tehdy twarili! Žane cyłe lěto njesu tehdy k tutomu přetwaraj trjebali. — W poslednjeje wójnje bu Michalska cyrkej čětro potrjehena. Wěža so wupali, a třěcha bu jara wobškodžena. Tak je tež twar znutrkownje čětro čerpał.

W lěće 1964 smy so zwažili, z přetwarjenjom a wobnowjenjom Božeho domu započec. Bohužel smy hač dotal jenož zwjetša wottorhać móhli. Přitwarki njemyla wjace zwonkowny napohlad, a łubje njezakrywaju wjace wysoke gotiske wokna. Tak mamy hižo dobry začičs krasneje architektury swojeje Michalskeje cyrkwje. A hdy budžemy ju zaso w jasných barbach jako wosadnu cyrkej trjebać móc? Hač dotal smy jenož móhli třěchu wyše woltarnišća dokładnje wuporjedić. Kóžy woběju třěchow běchu w strašnym njeporjadku. Lětsa chcemy wulku třěchu dowoporjedić a znutřka woltarnišćo znowa wobmjetać. K lětu chcemy tola tak daleko być, zo móhli swój jubilej znajmjeńša w jednym džělu cyrkwje swječić. — Wutrajnosć a sčerpilnosć je wosada při wšěm tola nawuknyła a při tym njeje popuščila w swěrnej woporniwošći. Za wobnowjenje cyrkwje su so hižo hač dotal rjane pjenjezy z wosady woprowałe: 94 110,— hr. Džak, wutrobný džak ma so přeco zaso prajić wšěm, kiž su tak lubosć k Božemu domej wopokazali!

Wot Pětrowskeje wosady smy sej Tuchorsku cyrkej wupožčili. Tam mamy swoje Bože služby, serbske a němske, tam krčijemy a wěrujemy. W zašłym lěće su wosadni 57 džěci ke krčěnicy přinjesli, 19 porow je so wěrować dało, 61 džěci bu konfirměrowanych. K Božemu bliđu bě 2 018 wosadnych. — 149 zemrětych smy pochowali. A nětko twarjmy dale, ale nic jenož Boži dom, předewšěm Bože kralestwo a tak tež Boži dom — Jemu k čěsći! P. A.

Přindźće wšityc na

kublanski džěn

26. 2. 1968 do Budyšina

Před 70 lětami zemrě farar dr. Imiš-Hodźijski

Dnja 12. 12. 1967 zhromadźichu so Hodźijscy cyrkwinscy předstejerjo při Imišowym rowje, zo bychy tam wěnc položili a spominali na tutoho wuběrneho duchowneho. 38 lět běše dr. theol. Imiš za fararja w Hodźiju, do toho 8 lět we Wóslinku. Wón běše horliwy Serb a swojich Serbow swěru zakitowaše.

16. hodownika 1819 bě so w Bukojnje pola Barta narodil. Jeho nan běše Němc. Mać pochadžeše ze serbskeje Gólcěc swójby. Wot swojeje mačerje namrě lubosć k Serbstwu a w swojich Budyskich šulskich lětach bu w narodnej zmyslenosći skručený. 1840 zložil na Budyskim gymnaziju abitur a studowaše potom w Lipsku

teologiju. 1844 bě za pomocneho předarja w Barće a na to 5 lět za wučerja w měščanskej šuli w Budyšinje.

W Budyšinje so zezna z Handrijom Zejlerjom a z Korlu Awgustom Kocorom. Imiš běše přeni knihownik Maćicy Serbskeje, kotruž bě sobu založil a kotrejež čestny předsyda wón pozdžišo bě. Jeho cyła lubosć slušeše serbskemu ludej, a ewangelscy Serbja jeho tež připóznachu jako swojeho wjednika. Jako předsyda Serbskeho lutherskeho knihowneho towarstwa je wón wjele so starał wo serbske pismowstwo a je sam tež wjele pisał. Serbskich kandidatow duchownstwa je Imiš w serbskim předarskim seminarje w serbskej řeči wuwučował.

Imiš bě w staršiskim domje pola sotrow a bratrow chorosć nazhonił, a tak so wón jako přeni w Sakskej staraše wo založenje znutrkowneho misionstwa w lěće 1867. W Budyšinje natwari so Martha-Stift, dom za holey, a w Hodźiju nasta dom za hólcow po Imišowym nastorku.

Dr. Imiš bě sobustaw Sakskeje synody. Tam so wón předewšěm wo polěpšenje mzdy duchownych a druhich cyrkwinских zastojnikow staraše a wo pomoc za chude wosady. Wosebje wjele matej so jemu džakować Łupoj a Chwaćicy.

Jeho zaslužba so tehdom připózna z tym, zo jemu Lipsčanska uniwersita spožči dr. theol. h. c. (honoris causa = čěsće dla). Tež Imišowa rodž. Pfuhleć běše horliwa procowar-

ka za Serbstwo. Wona bě sotra znateho serbskeho rěčespytnika a słownikarja dra. Pfuha.

Hodźijska wosada ma so Imišej džakować za přetwarjenje Božeho domu, wosebje wěžow, kotrejež stej nětko znamjo Hodźija. Bohužel wšak wosada to njeje tak prawje připóznala, předewšěm nic wulcy kublerjo.

Wosrjedź přihotowanjow na adwentske kemše rano 12. 12. 1897 jeho nahle Boža ručka zaja. Takle bě sej wón to prał. Zrudna powěsć wo Imišowej smjerći so po wosadze chwatajcy rozšěri. Nimale 40 lět běše wón w Hodźiju za fararjom byl. Hišće džensa stari kemšerjo z česćownosću wo nim powědaju. Njeh tež tute rjadki jeho česća. Běrka-Hodźijski

Z Klukšanskeje wosady

Byrnjež njeje w Nowej dobje stało, zo je na swjedženju Třoch Kralow w Klukšu serbska Boža služba, bě tola wosadze znate, zo wostanje tutón džěn naš swjaty džěn. Zwony wolaču mćenje, a wšo bě rjenje přihotowane, rjeńšo hač tam w Bethlehemje. Puć do Klukša njeje tež ze žaneje wjeski wosady na 1000 km. Ale něšto sněha bě so našlo, na wječor bě wosadny wječor postajeny, a 7. januara běchu tež zaso kemše. Naša horstka swěrných serbskich kemšerjow so hewak ničeho njeboji, ale tón sněh!

Mudri mužojo z Babylona so na daloki, daloki puć přez puscinu podachu, dokelž běchu sej jako pohanajo wěsći, zo so při Bethlehemskej kolebce jich žedženja spjelna. Běchu to woprawdžici wědomostnicy, kiž njebojachy so woporow ani čělných ani materiělných. A woni džěchu swój puć wjeseli! Bóh jim wjeselosć do wutroby da, kiž jich žiwjenje poľne stracha a bojosoće wjesole sčini.

W Klukšu stejachmy před Jezusom na swjedženju Třoch Kralow w rańšej serbskej Božej službě: sotra Adamowa ze Zahowa, farar a ta njewjědzomna Boža wosada. A wjeseli swjećachmy Božu službu a běchmy hišće mjenje hač tehdom za čas Jezusa. Ale ta wjeselosć je wo jara wjele wjetša, dokelž wěmy wo póstnym času a jutrach.

Klukš. Hakle wot poslednich měsacow sem su zaso porjadnje kemše w Nowej Wsy při Sprjewi. Tam su nam w lubym serbskim domčku durje hižo přez lěta daleko wotewrjene. Sotra Mikanowa nas přeco lubje wita. Nimale wšityc rozumja serbsce, a rady wužiwamy tu skladnosć. Knjeni Benšowa a knjez Benš so přeco lubje wo techniske wěcy starataj. A žel nam je, hdyž něchtó pobrachuje, kaž njedawno Biederec wowka. Wjesele pak je, hdyž wítamy Stephanec wowku z Wotpočinka, kiž jeje syn z awtom přiwjeze. Džiwaš so, hdyž z durjemi do kuchnje hladaš, za kelko je městna. A přeco hišće su městna za tych, kiž chcedza z nami swječić. Hustodosć so přizamknje małe wosadne popoľdnjo, hdžež do swěta cykwje sluchamy a hladamy.

Po rjanych krajinach a městach naše Němskeje demokratiskeje republiki

Ducy do Eisenacha přindžechmy do Möhra, wotkal Martina Lutherow nan pochodžeše. Martinowy džed měješe tam srěnju bursku žiwnosć. Dokelž měješe džed wjace synow, a najmłodši z nich staršiski statok namrě, dyrbyeše Hans Luther won do swěta. Won přendže z ratarstwa do industrije a je najprjedy njedaloko wot doma džětał, ale hdyž tam žana prawa zaslužba njebě, džěše dale k ranju do Eislebena, hdžež so 10. nowembra 1483 Martin narodži, a po

Goethow dom we Weimarskim parku

krótkich měsacach dale do Mansfelda. Tam je Hans Luther wunošne džěto namakał. Jako burski syn je so won derje do industrijnych poměrow zažiwił. Won drje njeje žane hoberske bohatstwa sej nahromadził, ale je z lětami tola k wěštej nahladnosći w Mansfeldže postupował.

Nětkle pak smy najprjedy w Möhra, hdžež bě so Hans Luther narodžil a hdžež je swoje mlode lěta w staršiskim statoku, na wsy a za wsu přežiwił. Lutherowo su džensa hišće w Möhra. Tam widžachmy wójske pomniki za wójny 1870/71, 1914/18 a 1939/45. Na každym pomniku běše zapisane mjeno Luther.

Wosadny farar nam powědaše, zo je w cyrkwinskim předsterjerstwje tež jedyn Luther. Hansa Lutherowu ródny dom njeje wjace pod Lutherowym mjenom.

Na farje widžachmy wobraz zeńdženja Lutherowych potomnikow. Kajka bě to wulka a nadobna zhromadźizna!

Möhra je ryzy burska wjes wosrjedz plódných polow.

Hdžež džensa wosrjedz wsy rjany Lutherowu pomnik steji, je so Luther 3. meje 1521 ze swětom rozžohnował, prjedy hač je so dał na čichej Wartburg schować. Dokelž Möhra tehdom hišće žanu cyrkej njeměješe, bě Luther pod hołym njebjom přédował.

Möhra — wjes kaž tysac druhich, ale swětosławna přez Lutherowe mjeno.

Wartburg a Eisenach hižom znajeće, lubi čitarjo. Naš puć dale džěše přez durinske hory. Hač na samón

wjeršk 916 m wysokeho Inselsberga nas naš Trabant dowjeze. Hnući zhladowachmy z wysokosće do dalokeje krajiny. Za Eisenachskimi horami chowaše so slóncó. Jeho miłe pruhi padachu na plódnju Erfurtsku runinu. K ranju a k połdnju lute lésate hory!

Přichodna wažna stacija bě Weimar, Goethowe město. Při Frauenplanje wosrjedz města steji jeho wulke a bohate twarjenje. Haj, knjez minister hofrat Johann Wolfgang von Goethe bě jedyn wosobny muž. Po wšem zdaću bě won sam wo tym dospólnje přeswědčeny. Goethow dom je nětko muzej. Z nutrnosću jón přechodžiš. Wšo wšak sej njemóžeš spomjatkować. Wjele, přewjele je tam wustajene — a tola nic dosć. Běch wam hižom pisał, kak bě Ulrika von Levetzow, pózdnja a poslednja Goethowa lubosć (Won bě tehdom hižom přez 70 lět stary!), do Weimarskeho muzeja dała kwěcel kwětkow, kotrež bě jej Goethe nanosyl. Cyly puć so wjeselach na tute kwětki — a ja je njejsym namakał. Nichtó ničo wo nich njewědžeše.

Što mje najbóle putaše?

Goethowa přenja pěstnička z jeho džěcacych lět a stwa, w kotrež je Goethe jako 82lětny starc po bohatym žiwjenju wudychał. Cyly wulke twarjenje je wosobne, jara wosobne, ale tuta stwa je ponižna a skromna, podobnje kaž jeho studowanska stwa. W parku steji twarjenje, w kotrymž je Goethe najprjedy bydlil. Małe drje, ale tež dosć wosobne. Za pěsnjenje po mojim zdaću přijomniše hač wulka chěža wosrjedz města.

We Weimaru je tež Schillerowu dom. Za njón njemějachmy wjace dosć chwile. Haj, takle to je! Schiller drje běše Goethej runjeća jako spisowacel a wědomostnik. Snano bě won jako charakter hišće wjetši hač jeho kolega. Ale won měješe mjenje zboža w žiwjenju. Won njebě bohaty. Won njebě strowy. Ze 47 lětami hižom zemrě na suchočinu. Won bě njesměrnje pilny a je nam njezachodne duchowne džěla zawostajil. Slóncó pak na njeho njeswěčeše, a won njezamó do slóncá so stupić. — Tuž tež my při jeho domje drje pozastachmy, ale dokelž bě runje zamknjene, džěchmy dale.

Přez Erfurt do Mühlhausena!

Čehodla? Dokelž je to město Thomasa Müntzera, wulkeje figury němskich stawiznow!

Bě won profeta přichodneho, lěpšeho časa? Cyle wěsće je won hubjenstwo niskich worštow tehdomnišeho časa jasnje spóznał a je měł wutrobu za nich. Won je sebi zwěril za tepřewidzomnymi sylami hromadźowaše. Won jich zahori, rozhori za rewoluciju, ale won njeměješe dar husitskeju wjednikow Žižki a Prokopa, zo by móhl z hromadow roznjemdrjených burow organizować

wójsko. Z džiwimi črjódami njehodži so wójna wjesć. Thomas Müntzer bě so zwaził na wěc, kotrež won zrosćeny njebě. Krej wjele tysac burow bě so podarmo přelała.

Město Mühlhausen je z mjenom Thomasa Müntzera zwjazane.

W Mühlhausenje je tež krótki čas za kantora pobył Johann Sebastian Bach.

Město Heiligenstadt z wokolinu je katolska kupa wosrjedz ewangelskeje cyrkwyje. Rjane město z rjanymaj cyrkwjomaj! Jednu runje na dobre wašnje ponowjachu. Tu a wosebje pozdžišo w Nordhausenje widžachmy něšto wo nowym liturgiskim hibanju w katolskej cyrkwi. Lětstotki je katolski měšnik swjećil Božu mšu wot wosady wotwobročeny k wołtarjej přiwobročeny. Zo pak by wosada bóle do porjada Božej mše zapřehnjena byla, ma nětko měšnik za wołtarnym blidom stać k wosadže přiwobročeny. Tajke nowe wołtarne blido na wołtarnišću před starym wołtarjom, to je njespokojacy napohlad. Cyle wěsće budže Zdžěrjanska cyrkej po nowych liturgiskich zasadach natwarjena. Tež my ewangelscy Serbj čakamy z wulkim zajimom na doskónčenju noweho katolskeho Božeho domu w Zdžěri pola Klukša.

Přeco wam hišće njejsym dowupowědał, što smy wšo za krótké 8 dny — jedyn džen wjace hač tydžen — nazhonili. W měrcowskim čisle chcu wam hišće něšto pisać wo Harzu, Mansfeldže a Eislebenje.

Gerhard Wirth

Herderowa cyrkej we Weimaru

Njeswaćidlo. Cyrkwinska statistika na lěto 1967 (1966): křćenjow 29 (47), konfirmadow 53 (44), wěrowanjow 5 (8), křescanskich pohrjebow 47 (54), spowědných 1 147 (1 082), serbskich spowědných 173 (164), dobrowólných darow 21 027,62 hr. (26 358,26 hr.).

Po dwěmaj lětomaj smy nětk kantorat nimale dotwarili. To je naše wulke wjesele. W tutym léce chcemy hladać, hač njemóžemy sej tepjenje za cyrkej dać připrawić — z propanowym plinom.

**Na kublanskim dnju 26. 2. 1968
chcemy so wšitcy lubje witać**

Nowolětny postrow

Hdy bychy so čłowske spominanja a mysle na přiwuznych, přecelow a lubyh znatych přeměnile na złote nitki, to by byl překrasny wobraz. Hody a Nowe lěto by z nimi zapřety předženom by ze šěrokim swědžena byla cyła zemja. Z tajkim złotom zwjazana byla w tutym času tež krasna Lužica ze swojim překrasnym, luboznym ludom.

Tute rjadki pišu po hodžoch, ale hišće do Noweho lěta, a tuž chcu Wam, lubi čitarjo, woćinić swoju wutrobu, Wam strowosć přec, pokoj, rozkřěćowanje z Božim žohnowanjom w lěće 1968.

Scěhuju puć Wašeho lubeho přecela „Pomhaj Bóh“, kotryž dokonja wažnu službu mjez lužisko-serbskimi ewangelikami.

Rad jón čitam, přetož kóždy slowo w nim dycha lubosć k cyrkwi a k serbskemu ludje.

Na proze nowoho lěta mi naleži, zo njebych wšo dobre přal jenož čitarjam, ale tež horliwym pisarjam, kotřiž Wam rěča ze sprawneje wutroby přez „Pomhaj Bóh“.

Bóh chcył dać, zo by tež tole lěto bylo plódně nic jenož na Wašich polach, přinjeslo wuspěchi nic jenož we fabrikach, ale zo by tole lěto plódně bylo tež w duchownej zahrodźe cyrkwy, zo by so tež w tutym lěće zjawnje wobkrućilo jako wěrne slowo Božeho muža, profety Jezajasa, kotryž praji: *Runje kaž dešč a sněh z njebjes pada a zaso so tam nje-wróći, chiba zo prjedy zemju napoji a ju plódnu sćini, zo wšo z njeje rosće, zo dawa symjo k syću a chlěb k jědźi. Tak dyrbi to slowo, kotrež z mojeho erta wuńdže, tež być. Wono njewróći so ke mni bjez ploda, ale čini, štož chcu ja měć; a jemu dyrbi so radźić, k čemuž sym jo póstal.*

Zo by tola miłosćiwý Bóh pódu tež tutoho lěta pokrjepil a z bohatymi plodami mytował prócu rozsywa-

rwjow, zo byšće so zhromadnje wjeselić móhli bohatych znjow. Bóh chcył požohnowa tež džělo tych, kotřiž rozsywaju Jeho slowo w cyrkwjach. Zo by tola dobroćiwý Bóh pokrjepil ze swojim swjatym slowom wutroby poslucharjow.

Zo by tola požohnowane bylo kóžde slowo, kotrež mjez swój lud rozsywa „Pomhaj Bóh“, zo njeby ani jeničke slowo prózdne wostalo, ale zeschadźalo, plody přinjesło a so na tajke wašnje stalo wožiwjenje za kóždeho, na kotrehož je měrjene, zo by so jemu poradźilo, „na čož je pól-slane.“

Zo by so tola stalo z duchownym chlěbom a napojom we Wašich domach w tutym lěće a njepobracho-wało ani na jeničkim blidze w Del-njej a w Hornjej Lužicy.

To Vám zo srdca prajem ako nowo-ročný pozdrav zo Slovenska spod prekrásnych Wysokých Tatier.

Váš priateľ: Milan Bizik.

(To Wam z wutroby praju jako nowolětny postrow ze Slowakskej pod překrasnymi Wysokimi Tatrami. Waš přecel: Milan Bizik.)

Swojemu bratrej a přeceljej, fararjej Milanjej Bizikej z Dobšiny w slowak-skim „raju“, so jara wutrobnje džakujemy za luby postrow. Tež my jemu, jeho swójbje, jeho wosadze wšo dobre přejemy. Bóh Knjez budž z našimi lubymi bratrami a sotrami w rjanej, ale wšak dalokey, ale tola při-wuznej a wutrobnje spřecelenej Slowakskej. Z tym strowimy zdomom wšitkich bratrow we wěrje, kotřiž čitaju naš „Pomhaj Bóh“ w Čechach, w Pólskej a za dalokimi morjemi.

Bratr Milan Bizik bě mjez nami z druhimi českimy a pólskimy ewan-gelskimi bratrami na Bukečanskim cyrkwinskim dnju. My so nadźijamy, zo budže tež lěta mjez našimi hosće-mi w Njeswaćidle.

Kubłanski džen

Póndźelu, 26. maheho rózka 1963 w Budyšinje na Hornčerskej hasy 23 w 9 hodž. kemše - Kónc w 16 hodž.

Tema: Reformacija w Serbach

Njeswaćidło. Krótko do hód, 15. hodo-downika 1967, zemrě naš luby a česćeny kantor na wotpoćinku Jan Fritz Hajnik. Wón narodži so 2. 2. 1896 w Bórku pola Budyšina, hdžež bě tehdom jeho nan za wučerja. Swoje mlode lěta přežiwi w Hućinje. Tam bě jeho nan potom za wučerja a kantora. Prjedy hač móžeše Fritz Hajnik swoje pruwowanje na Budy-skim wučerskim wustawje złožiť, dyrbješe do wójny. Jako muž, kiž bě we wójnje wjele a žałosne nazhonił, dyrbješe po wójnje hišće raz so do šulskeje ławki wrócić. Po swojim wučerskim pruwowanju bě w někotrych serbskich wjesnych šulach za wučerja, naposledk w Bórku, hdžež bě so jako syn wučerja narodzil. Cyły čas 2. swětoweje wójny bě znowa wo-

jak. Bórce po wójnje přińdže do Njeswaćidla za kantora a katechetu a je tu swoju službu z njewšědnej swěru a pilnosću wukonjał hač do 30. 6. 1963. Tež jako wuměnkar njeje sej měra popřal, ale je swěru dale we wosadnym žiwjenju pomhał. Njeh wotpočuje w měrje! W.

Poršicy. Druhi džen hód je Bóh Knjez swěrneho Serba a křescana Pawoła Wjelu w Kubšicach 77 lět stareho z tuteje časnosće wotwołał. Čas swojeho žiwjenja je w swojej ródnej wsy wostał. Najprjedy bě jako skałar do swojeho nana skały na džělo chođzil. Po přenjeju swětowej wójnje bě přistajeny při Budyskej chorownej pokladni, a při tym je ze swo-jeje swěrnej mandželskej Lejnu rodž.

Pietschmannec swoje małe ratarstwo wobstarał. Jeho jenički syn je we wójnje pacnył.

Pawoł Wjela bě rady mjez nami na našich kubłanskich dnjach w Budyšinje a na Serbskich cyrkwinskich dnjach. W Poršiskej wosadze je wjele lět w cyrkwinskim předstejerstwje sobu džěłał a je horliwje so starał wo serbske kemše.

Lubeho bratra smy zhubili. Bóh pak budž chwaleny za wšo, štož je nam luby njebohi křescanski Serb byl. W.

Bukecy. Wukřěćilo je so w lěće 1967 35 džěci (lěto prjedy 41), 19 hólcow a 16 hólcow. Konfirmandow méjachmy 52 (59), 23 hólcow a 29 hólcow. Wěrowanjow bě 11(9). Smjertnych podawkow běše 64 (47), 40 muskich a 24 žónskich. Tak wjele pohrjebow kaž w zašlym lěće 20 lět doho wjace nje-bě! Spowědných bě 1 351 (1 351), 480 muži a 865 žonow. 1 157 wosadnych běše na němskej a 188 na serbskej spowědži. 129 buchu doma abo wonka na wsach woprawjeni. — Ličba serbskich kemšerjow woteběra; naj-wjace běše smjertnu njedzelu, mjenujcy přez 130, najmjenje na Třoch kralach lětsa, mjenujcy 6, k tomu kěbětár, organistka a farar, tež wšitye Serbja. Ja so přeco na to dopominam, što nam tón farar praješe, hiž běše na Třoch Kralach 1959 tu zastupował. Sup. Mjerwa běše tehdom zemrěl, a fara hišće njebě wosadžena. Kak wjesele překwapjeny běše zastupowacy zastojnski bratr, zo bě naša wulka wosadna žurla na serbskim cyle a na němskim nimale polna. Wězo su so mjez tym wobstejnoscě přeměnile, a někotry swěrný Serb je na Božu prawdu wušoł abo je stary a słaby a njemóže wjace kemši chođzić. A potom ležeše 6. januara 1968 wysoki sněh, puće do zwonkow-ných wsow běchu zawěte. Ale došč Serbow bydli hišće w Bukecach samych a w najblišej wokolince. Někotři běchu kupować pola pjekarja a klamarja. Njemóžachu na tutym wažnym, starym křescanskim swjedženju kemšichód z tym zwjazac? A jedna swěrna, luba duša praješe potom: „Na to sym cyle zabyła!“ Haj wšak, tak je! Ja njecham swarić! To džensa wjace nječinimy. Ale přecel-nje napominać a hižom přeprosyc na serbske kemše na Třoch Kralach w přichodnym lěće — a wězo hišće wjele bóle na wšitke w tutym nowym lěće, nic jenož w Bukecach, ale wšudžom w Serbach! Přispomnić chcu hišće, zo je so Bukečanska wosada pomjenšila: Lusk wjace do njeje njeslušša. Wón je nětko do Kotec zafarowany, dokož maju tam bliže — jenož jedyn kilometer, a do Bukec je wjace hač 5 km. My to zrozumimy, ale tola wobzarujemy, zo smy swěrnych wosadnych zhubili. Serbja pak smědža dale so do Bukec džerjeć, jelizo to Serbska superintendentura namjetuje. La.

Nakład Domowina. — Wuchadźa z licencu č. 417 nowinskeho zarjada pola předsydy Ministerskeje rady NDR jónkróc za měsac. — Rjaduje Konwent serbskich ewan-gelskich duchownych. — Hłowny zamowlity redaktor: superintendent Gerhard Wirth-Njeswaćidlski. — Čiště: Nowa Doba, čišćer-nja Domowiny w Budyšinje (III-4-9-125).